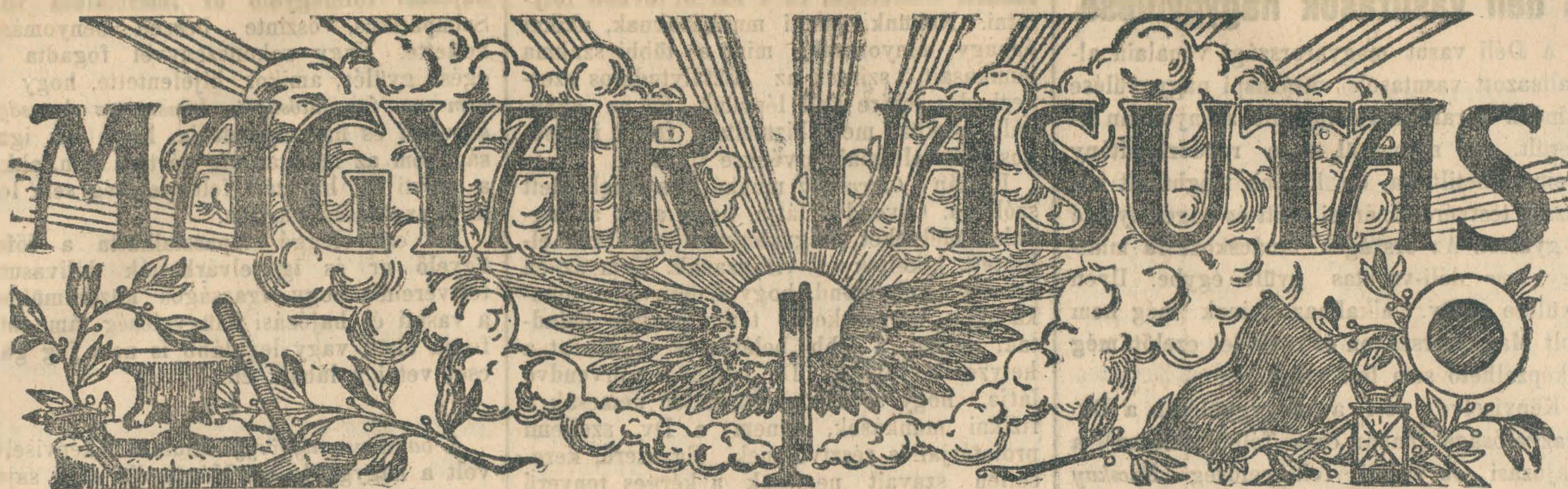

A VASUTI MUNKÁSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS LAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1. sz., I. em. 10,
ahová minden levél és küldemény címzendő.

Megjelenik
minden héten
pénteken.

Előfizetési árak:
Egy hóra — — — 40 (— 80 kor.) | Félévre — — — 2,40 (4,80 kor.)
Negyedévre — — — 1,20 (2,40 „) | Egyes szám — — — 10 (— 20 „
A Szövetség tagjai díjlanl kapják.

A nagykanizsai tanulság.

A Dv. igazgatósága figyelmébe.

Ami vasárnap Nagykanizsán lefolyt, nagy, szép és mindenekfölött tanulságos tüntetés volt. Tanulságos mindenkre nézve, aki a vasutas ügyek iránt érdeklődik, de főképpen nagy tanulságokat merithet belőlük a Déli vasut igazgatósága.

Vasárnap tartották meg Nagykanizsán a déli vasutas testvéreink országos nagygyűlésüket, hogy elhatározzák az emlékiratukra adott, nagyobb részében elutasító válasz után mitteendők legyenek.

Már külsőleg is hatalmas és jelentőségteljes volt a nagykanizsai gyűlés. Közel ezer déli vasutas gyűlt egybe. Képviselve volt ott minden kategória és minden állomása a déli vasutak magyarországi vonalainak. Hivatalnokok, magasabbrangúak is, megjelentek a gyűlésen, de ott voltak a kinevezett kategóriáknak a megbízottai, az állomási és forgalmi személyzete egyaránt és ott voltak a munkások tömött, harcedzett sorokban.

Ki hitte volna még egy esztendő előtt, hogy ilyen déli vasutas-gyűlést Magyarországon egybe lehet toborozni! A nagy csudát a céltudatos szervezkedésnek sikerült létrehozni, amiben azonban meg kell engedni, nagy része van a Dv. igazgatóság brutális és bornirt válaszában.

És azután a gyűlés hangulata! Izzó, harcias, elkeseredett és mégis józanul megfontolt és hidegen számító. Az ilyen hadsereggel lehet csak csatákat nyerni. Voltak ott bizonyára az igazgatóság bizalmasai is, akik elreferálhatták a gyűlés hangulatát és az igazgatóság tanulságos következtetéseket vonhat le belőle.

Még tanulságosabb azonban az országos nagygyűlés tanácskozása és határozathozatala. Ha arra spekulált az igazgatóság, hogy alkalmazottait koraszülött sztrájkba kergeti, hát alaposan felsült. A hangulat harcias volt, az elkeseredés még a sztrájkra való készséget is megteremtette, de hogy

előre vesztett csatát kezdjenek, azt a szivességet déli vasutas testvéreink az igazgatóságnak nem tették meg.

Ha viszont az volt a számítása az igazgatóságnak, hogy ha nem lesz sztrájk, akkor a szervezkedéshez való bizalom és ragaszkodás fog a déli vasutasokban csökkenni és akár így, akár úgy, de bizonyosan szerteroppan a szervezet, hát ebben is óriásit csalódott. Ahelyett, hogy a csüggedésnek a legcsekélyebb jele mutatkozott volna, még inkább a fokozott szervezkedés alapját vetette meg a vasárnapi nagygyűlés. Kimondta, hogy be kell vonni a szervezkedésbe azokat a (kinevezett) déli vasutasokat, akik még eddig távol állanak. És amit ott kimondottak, tetté váltják még ezer akadály ellenére is.

Alljon különben itt a nagykanizsai országos nagygyűlésen egyhangulag, lelkesedéssel elfogadott egész határozat:

Az 1907 január hó 27-én Nagykanizsán megtartott országos értekezlete a szervezett déli vasuti alkalmazottaknak kimondja:

1. Az emlékiratra adott válasz a déli vasuti alkalmazottakat semmi körülmények közt *ki nem elégíti*.

2. Miután minden eszköz felhasználva arra nézve, hogy az emlékiratban foglaltaknak érvény szereztessek, de eredmény nélkül: kimondja az országos értekezlet, hogy minden lehető elkövet a déli vasuti alkalmazottak helyzetének javítása érdekében s evégből *érintkezésbe lép* megbízottai révén az *osztrák szervezett déli vasuti alkalmazottak bizalmi férfaival*, azonkívül a szervezetüktől részben még távol álló *kinevezett alkalmazottakkal* és azokkal egyetemben határozzák el a *jövendő harc módjait és időpontját*.

Végül megbizza az értekezlet a vasuti munkások országos szervező bizottságát, hogy ha a szükség kívánja, a déli vasuti alkalmazottak érdekében mindenütt eljárjon.

Ez világos beszéd. A harcot a déli vasutasok nem adták fel, csak maguk fogják megválasztani a harc módját és idejét. Hogy a harc sikerét biztosítsák, két nagy teendőt kell végezni.

Az első az, hogy bevonják a szervezetbe a még távolállókat, a kinevezettek nagy részét. Ezt a munkájukat is megkönnyítette az igazgatóság, amikor az emlékiratra adott válaszában kijelentette, hogy a kinevezettekre vonatkozó követeléseknek még a tárgyalásába sem bocsájtkozik, mert azokat a kívánságokat nem ők maguk terjesztették elő. Csak egy keveset várjon a Dv. igazgatósága, majd jelentkeznek tömött sorokban a szervezett kinevezettek is és megreklamálják a jussukat.

A másik előfeltétele a jövő harc sikerének a szoros és szolidáris együttműködés a Dv. osztrák vonalain alkalmazott testvérekkel. Az osztrák déli vasutasokat méltóztatik már az igazgatóságnak ismerni, ugyebár? Kemény legények, ugyebár? Pompás mesterei és segítőtársai a harcnak, ugyebár? Főként pedig annak, amit *passzív rezisztenciának* neveznek, ugyebár? Az igazgatóság csak nem felejtette még el, hiszen elég tandíjat fizetett a leckéért!

Ha meglesz a teljes sorakozás a szervezetben és a tervszerű együttműködés az osztrák testvérekkel, akkor kerül a sor a harc módjának és időpontjának a megállapítására.

Hogy milyen lesz a harc formája, azt előre nem tudjuk; a legcélszerűbb és a legnagyobb sikert ígérő mindenestre. De annyit már most megmondhatunk, hogy lesz harc. Mert béke addig nem képzelhető el, míg a Dv. alkalmazottak két sarkalatos követeléseit a munkaidő szabályozása és legalább 20 százalékos béremelés nem teljesül. És minél keményebb a harc, természetesen annál drágább a béke ára.

Aki józaneszű és nyíltszemű, mindent a tanulságot levonhatja a nagykanizsai gyűlésből. A Dv. igazgatóságának módjában van még megbizonyítani, hogy nem tartozik azok közé, akik semmit sem tanulnak és semmit sem felejtnek.

A munkások nem veszíthetnek mást, csak láncukat, de nyerhetnek értük cserébe egy egész világot.

A déli vasutások nagygyűlése.

A Déli vasút magyarországi vonalain alkalmazott vasutasok vasárnapi nagygyűlése minden várakozást felülmúló arányokban sikerült. A nagygyűlést a rendőrkapitány eleinte betiltotta, de később meghajolt kanizsai testvéreink érvei előtt és engedélyezte a gyűlést. Az országos tanácskozással mintegy ezer déli-vasutas gyűlt egybe. Ilyen gyűlése a Dv. alkalmazottainak még nem volt Magyarországon és röviddel ezelőtt még elképzelhető sem lett volna.

Képviselve volt a nagygyűlésen a Dv. igazgatósága (habár csak félhivatalosan), a Hajózási és vasuti felügyelőség *Rácskay* Gyula főfelügyelő ur által, a Dv. osztrák vonalainak szervezett alkalmazottai *Bocsk* Mihály munkástársunk által és a nagykanizsai külső szervezett munkások is. Ott voltak azután a nagygyűlésen a Dv. magyar vonalain alkalmazott vasutasok kiküldöttei teljes számmal, képviselve volt minden szolgálati ág és minden állomás. Bátran mondhatni, hogy a Dv-nak egész magyarországi személyzete képviselve volt a nagykanizsai nagygyűlésen.

Az országos gyűlés jelentőségét lapunk vezető helyén méltatjuk. A részletes tudósítás a következő:

A déli vasuti szervezett munkások és alkalmazottak küldöttei, számszerint mintegy ezren, január hó 27-én, vasárnap *Nagykanizsán* jöttek össze, hogy a Déli vasút igazgatóságának az emlékiratokra adott válaszát tárgyalják. A hangulat mindvégig olyan volt, hogy a szervezet vezetőségének minden lehető el kellett követni, hogy ne kerüljön azonnal kenyértörésre a dolog.

Bognár munkástárs üdvözlővén a megjelenteket, ajánlatára *Farkas* Izor (Budapest), *Parrag* József (Nagykanizsa), *Szigi* Mihály (Székesfehérvár) elnököknek, *Halász* János (Nagykanizsa) és *Papp* István (Székesfehérvár) jegyzőknek lettek megválasztva.

A Vasuti és hajózási felügyelőség részéről *Rácskay* Gyula főfelügyelő volt jelen. Az osztrák szervezett vasutasok nevében *Bocsk* Mihály munkástárs, a nagykanizsai szervezett munkások nevében pedig *Vugrinecz* munkástárs vettek részt és tolmácsolták megbízóik üdvözlését. Ugyancsak ott voltak a Déli vasút igazgatóságának megbízottai is, és nagyon prüszköltek, midőn a felszólalók keményen ostromolták az igazgatóság embertelen eljárását.

Farkas munkástárs úgy a maga, mint megválasztott tisztársai nevében megköszöni a bizalmat és rövid vonásokban ecseteli az értekezlet szükségességét. Felolvassa a beérkezett táviratokat, melyek óriási lelkesedést keltettek.

Ezek után átadja a szót a napirend előadójának, *Dovcsák* Antal munkástársnak.

Dovcsák előadó ismerteti az emlékiratra adott választ, mely nem más, mint lényegében visszautasítása a méltányos követeléseknek. Kifejti, hogy ezen válaszával bizonyára sztrájkot szeretett volna az igazgatóság előidézni, hogy még csirájában elfojtsa a szervezkedés munkáját.

Több körülmény emez állítás mellett szól, sőt az igazgatóság már érintkezésbe lépett a Máv. igazgatóságával arra az esetre, ha sztrájk ütne ki, hogy sztrájk törőket bocsásson rendelkezésére. Sokkal higgadtabbak azonban a munkások, semhogy az ilyen provokációnak felülnének. A kérdés az, hogy mit tegyünk? Látjuk, hogy a munkásság jogos panaszeit az igazgatóság nem hajlandó orvosolni, sőt az államhatalom segítségével van a munkaadóknak, hogy az elnyomott munkások szervezetét elnyomja.

Tehát sem a munkaadó részéről, sem felülről nem várható helyzetünk javítása. Ezzel szemben egy mód áll a rendelkezé-

sünkre. Összefogni és a harcot tovább folytatni. Nekünk, vasuti munkásoknak, akiket éppúgy elnyomnak, mint a többi szakma munkásait, szintén az osztálytudatos szervezkedés terére kell lépünk. Ez az egyedüli eszköz, mely biztosítani fogja igazságos követeléseink érvényre jutását.

Ezután *Cservenka* munkástárs emelkedett szólásra. Örövendve látja, hogy azok a magvak, melyeket Nagykanizsán egykoron elhintett, kikeltek és virágzanak. Nem az én érdemeni, ugymond, hogy a déli vasuti munkások a szervezkedés terén ennyire haladtak, hanem a jobb belátás és az akarat a helyzeten javítani. De különösen örövendve látja, hogy a mai értekezleten nemcsak a fizikai munkások, hanem a Dv. szellemi proletárjai is résztvesznek. Egyszerű, kereketlen szavait nemcsak a kerges tenyerű munkássághoz intézi, hanem szól a szellemi proletárokhöz is. Azokhoz, akiknek helyzete semmivel sem jobb a fizikai munkásokénál, sőt társadalmi helyzetük sokkal nagyobb igényeket ébreszt bennük, mint ama munkásokban, akik két kezükkel keresik meg kenyerüket.

A nyomor épp oly ismert fogalom náluk, mint a két kezével dolgozó munkásnál. A különbség talán csak az, hogy míg emez a nyomorát egy szépen vasalt felöltőbe, addig amaz rongyokba burkolja. Lássák be végre a szárnyaskerek szellemi rabszolgái is, hogy a munkássággal karöltve juthatnak ők is jobb viszonyokhoz. Az egy táborban való közös küzdelemre hívta fel a déli vasuti tisztviselőket.

Nagy hatást keltett beszédének befejező része, amelyben azt mondta, hogy ha ő (szólv) volna a déli vasút igazgatósága helyében, még annyi ígéretet sem tett volna a munkásságnak, mint amennyit a déli vasút igazgatósága adott. Az a munkásság, amely nem bír, nem akar céltudatosan szervezkedni, nem érdemel méltóbb választ, mint amelyet az igazgatóság adott.

Cservenka munkástársunk higgadt és mégis, vagy talán éppen ezért, óriási hatású beszédét nagy lelkesedéssel fogadták, azután egyhangúlag elfogadják a megelőző cikünkben közölt határozati javaslatot.

Bocsk Mihály, az osztrák vasutas-szervezet kiküldöttje ismerteti az ausztriai vasutasok mozgalmát és rámutat arra, hogy nehéz munka és küzdelem révén sikerült a szervezet részére 60.000 erős és kipróbált kartársat szerezni. Annak a reménynek ad kifejezést, hogy a magyarországi vasutasok ezt a példát követve, szintén erőssé és nagygyá fogják tenni szervezetüket. Végül biztosította az értekezletet, hogy a harc esetén az osztrák vasutasok támogatására számíthatnak. Eme kijelentés lelkes hatást gyakorolt az értekezletre.

Farkas munkástárs párhuzamot von a Máv. és a Dv. alkalmazottai helyzete közt és szép, magvas szavakban lelkesítette a munkástársakat az összetartásra és abbéli reményének adott kifejezést, hogy az itt elhangzottak nem tévesztették el a hatást. Felhívja a Dv. összes alkalmazottait, hogy kivétel nélkül csatlakozzanak a vasuti munkások országos szövetségéhez és így közösen küzdjenek helyzetük javításáért. Ezzel a gyűlés szép rendben szétoszlott.

A nagygyűlésre a következő táviratok érkeztek:

Zágráb. Fel a szervezkedés nehéz, de dicső munkájára, melynek jutalma a kenyér, szabadság és jog lesz és amelynek hatalmán a kenyéradók gögje is törni fog. Veletek vannak, veletek éreznek a horvát testvérek.

Piski. Az előrelátó és józan megfontolás vezéreljen benneteket a szervezetartást, melyre legnagyobb szükségünk van, gondosan ápoljátok. *Piskii testvéreitek.*

Sziszek. Távol vagyunk, de veletek érzünk. *Sziszeki vasutasok.*

A egyszerű manifestációnak három epizódja érdemes arra, hogy külön fel-emlitsük. Az első *Rácskay* Gyula vasuti és

hajózási főfelügyelő ur felszólalása volt. Szimpatikus, őszinte beszéd benyomását keltette. Nagy rokonszenvvel fogadta az egész gyűlés, amikor kijelentette, hogy itt nem az igazgatóságot, hanem az igazságot képviseli és ha tapasztalja, hogy az igazság nem az igazgatóság partján van, akkor a vasuti és hajózási felügyelőség sem lesz az igazgatóság partján.

No ezt eléggé tapasztalhatta a főfelügyelő ur és így elvárhatják déli vasutas testvéreink, hogy igazságos küzdelemben a vasuti és hajózási felügyelőség támogatni fogja őket, vagy legalább is nem fog gáncsot vetni a lábaik elé.

*

A *Balatszentgyörgyi* állomás is képviselve volt a nagygyűlésen. Még pedig elég sajátos körülmények között. Az állomásfőnök megtiltotta a munkástársak megbízottjának, hogy elmenjen. Amikor pedig ez bejelentette, hogy lelkiismeretbeli kötelessége elmenni és szabad vasárnapját használja fel, a főnök ur egész egyszerűen elbocsátottnak jelentette ki. Hősies munkástársunk azért eljött a nagygyűlésre. Az ügy szóba került magán a gyűlésen is, mire *Rácskay* főfelügyelő ur megígérte, hogy közbenjár elbocsátott munkástársunk visszavétele érdekében.

Az incidens folytatása már nem Nagykanizsán játszódott le. Székesfehérvári munkástársaink, majdnem kétszázán voltak a nagygyűlésen, Balatszentgyörgyön át utaztak haza. Amikor a gyorsvonalat keresztül robogott a kis balaton-menti állomáson és testvéreink minden külön megállapodás nélkül egyszerre hangos kifejezést adtak megbotránkozásuknak.

— Le a zsarnokkal!

— Abcug az erőszakos főnök!

— Le vele!

Ilyen és ehhez hasonló kiáltások özőne harsogott ki a tüntető gyorsvonal minden ablakán és képzelhető, milyen arecal fogadta a vicinális zsarnokocskák a váratlan ovációt.

A nagygyűlésen sok volt a hivatalnok és tőlünk eddig távol állott kinevezett, akiket a kíváncsiság vitt a gyűlésre. A felszólalások hatása alatt legnagyobb részük oda ment és bejelentette, hogy szívvel-lélekkel velünk vannak...

SZEMLE.

Szaktanácskozás a fizetésrendezés kérdésében.

Végre! Amit olyan régen és olyan gyakran ígérnek, arra az első, szerény lépés végre-valahára megtörténik. Az államvasuti alkalmazottak helyzetének javítására szolgáló kormányjavaslatok fölött való szaktanácskozást *Kossuth Ferenc* kereskedelmi miniszter február 8-ára hívta egybe. A Vasuti Munkások Országos Szövetsége a szaktanácskozásra a következő meghívót kapta:

Kereskedelemügyi m. kir. Miniszter.

92933. szám
III./1906.

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének.

A m. kir. államvasuti alkalmazottak szolgálati viszonyainak új szabályozását az összes érdekelt tényezők meghallgatásával kívánám megállapítani, az új szolgálati szabályzat tervezet tárgyalása céljából a vezetésem alatt álló minisztérium tanácstermében 1906. évi február hó 8-án délután 1/2 órákor kezdődőleg személyes vezetésem alatt tanácskozás fog tartatni.

Felhívom a szövetséget, hogy a tanácskozmányra két megbízottját küldje ki.

Kossuth s. k.

Hasonló meghívást kaptak a Vonatkisérők, a Mozdonyvezetők Szövetsége, a Szentkoronás Szövetség és a Vasuti és Hajózási Klub is. Hogy a mi Szövetségünk vezetősége kiket küld ki, az még nincs eldöntve. De akárki jelenjen is meg szövetségünk megbízottjaként az ankéten, okosan és bátran fogja képviselni a vasuti munkások és a hozzánk csatlakozott egyéb vasutasok érdekeit.

Az ankét lefolyásáról annak idején részletesen be fogunk számolni.

Az országos közgyűlés küszöbén.

Mire lapunk ez a száma olvasóink zömének a kezébe kerül, a Vasuti Munkások Országos Szövetségének I. évi rendes közgyűlése már megkezdte tanácskozásait. Mintegy huszezer szervezett, fegyelmezett vasutas megbízottjai összeülnek, hogy komoly, céltudatos munkában mondjanak bírálatot a szövetség eddigi működése fölött és irányt szabjanak a jövőendő tevékenységnek.

Szívbeli köszöntjük a szervezett vasutasoknak a fővárosba sereglő küldötteit. Meggyőződésünk, hogy munkálkodásukat a legjobb szándék fogja vezetni és a legszebb siker követi. Tanácskozásuknál és határozataik meghozatalánál csak egy szempont fogja őket vezetni: a Szövetség érdeke, amely teljesen azonos a dolgozó vasutasok jól felfogott érdekeivel. És ha majd a nagy munka után visszatérnek megbízóikhoz, büszkén számolhatnak be arról, hogy ismét egy nagy lépéssel előbbre vitték a vasutasok nagy, szent ügyét.

Szentkoronások Batthyány és Kossuth ellen.

A *Népszavában* olvassuk ez alatt a cím alatt a következőket: A magyar szentkoronás országainak vasutas szövetsége tegnap, vasárnap tartotta meg rendes negyedévi központi vezetőségi gyűlését. A gyűlést, melyen ötvenhárom kerület képviseltette magát, Batthyány Tivadar gróf elnök vezetésével a keleti pályaudvar tanácstermében tartották meg. A gyűlés lefolyása — melyről a könyvatosok célzatosan elferdített tudósításainak nyomán a polgári lapok azt írják, hogy a kereskedelmi miniszter irányában nagy lelkesedés nyilvánult meg — éppen az ellenkezőről tett tanúságot. Mikor a tárgyalás folyamán sorra került a Máv. igazgatóságának az az eljárása, hogy a szövetség azon kérvényét, melyben a gyűlésen résztvevők részére szabadságot kértek, *elintézetlenül visszautasította, óriási zaj és elégtelenség moraja hangzott fel.* Ez az elégtelenség szólott pedig *Batthyány grófnak*, a szövetség szépszakállú elnökének és *Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternek*, akiknek természetesen kisebb gondjuk is nagyobb annál, hogy a tagok érdekeit bármivel is szolgálják. A gyűlés magatartása magában hordja a teljes zűllés csiréit s a szakáll-akrobata egy szép napon arra fog felébredni, hogy egyedül maradt, mert a tagoknak a szeme kinyílt s meglátták, hogy helyük ott van a Vasuti Munkások Országos Szövetségében. És ezért a vasutasok szövetségének mai gyűlését ebből a szempontból mi is fontosnak tartjuk.

A legjellemzőbb pedig az egész gyűlésből az, hogy az elhangzott sok abcugnak csak úgy tudtak véget vetni, hogy az *ellenzéki szókokat terrorizálták és nem hagyták szóhoz jutni, hogy az elnök a gyűlést váratlanul beakasztotta.*

Az elnök ur választ.

Hogy miképpen esett meg Szombathelyen a „Haladás” című együletben, amelynek tagjai a műhelymunkások soraiból kerülnek ki az ideai tisztújítás, azt igen hosszú és igen mulattató levélben mondják el nekünk. A dolog bennünket nem érdekel annyira, de

jellemző voltánál fogva el kell mondanunk a választás lefolyását.

Az egyület tiszteletreméltó elnöke — az alapszabályok értelmében — mindig a műhelyfőnök ur, akit ez alkalommal *Nádas Róbertnek* hívnak. Erről az úrról elég annyit mondani, hogy már egyizben kijelentette, hogy szóba se áll a szervezett munkásokkal. Ebből a kijelentésből a t. ur erkölcsi felfogását, intelligenciáját, jellemét megítélhetnénk, de nem tesszük, mert ez Nádas urnak nem válna nagy öröme. Nekünk se. Nem szeret az olyan dolgokkal foglalkozni, amit méltóságon aluli munkának tart.

Nos, a gyűlésen a tisztújítás során a „Haladás” szeretett elnöke ajánlotta *Szabó Endre* munkást alelnöknek. Mellékesen megjegyezzük, hogy nagy zsirondista, nagy uszályhordozó az ajánlott. Az ajánlásra munkástársaink óriási abcuggal feleltek és lelkesen éltették Fehér munkástársunkat, aki nem zsirondista. Az elnök ur mérgesen csöngetett és kijelentette, hogy nem érti a dolgot. Az előbbi jelenet megismétlése után az elnök ur kijelentette:

— Fehér munkás ajánlása már előre elvett.

A tiltakozás ellenére is kinevezi Szabót alelnöknek és a jegyzőkönyvbe beírja a nevet. A jegyzőválasztásnál ugyanez a jelenet ismétlődik. Az elnök ur a többség akaratára ellenére kinevezi a maga jelöltjét. A pénztárnokválasztás hasonló jelenetek között esik meg és az elnök ur megint kinevezi.

Erre az erőszakoskodásra aztán mintegy 150 munkás elhagyja a közgyűlést. Ott marad 40—50 zsirondista és tovább folytatja, mintha mi sem történt volna.

Ez annyira jellemző, hogy nem kell hozzá senmi kommentár.

A lelkek sztrájkja.

Az államvasutak hivatalosan közlésezik, hogy a teheráru felvételét a következő vonalak valamennyi állomásán a további rendelkezésig megszüntetik: Budapest—Arad—Tövis, Budapest—Cegléd—Nagyvárad—Csaba, Miskolc—Sátoraljaújhegy, Miskolc—Kassa, Hatvan—Ruttká, Budapest—Marchegg—Galánta—Zsolna. Gyorsáru, szén, tüzfű, élőállat, élelmiszer, könnyen romló áru, nyers olaj, petroleum, zsiradék, dohány és só kivételnek ez alól az intézkedés alól.

A teherforgalom újabb megszüntetését a következő magyarazattal indokolja a Máv. hivatalos kommunikéje: „Az államvasutak egyes vonalain olyan árutorlódás állott be, hogy a különböző állomásokon hét-nyolcezer vagon áru maradt. Ilyen körülmények között természetes, hogy a forgalom lebonyolítása elháríthatatlan akadályokba ütközik és hogy a legsürgősebb szükségletek kielégítésére szánt áruk szállítása eszközölhető legyen, kellett a forgalom korlátozását elrendelni. A torlódást a csatlakozó vonatokon szokatlan nagy mértékben megnövekedett forgalom okozta, hozzájárult ehhez a vasuti személyzet létszámában beállott betegedés. Ha az idő kedvező marad, a forgalmi korlátozás pár nap múlva megszűnik.”

Amit az államvasutak a személyzet létszámának betegség következtében beállott csökkenéséről mond, igaz. A személyzetet, főként a vontatási és forgalmi személyzetet megtizedelte a betegség és kimerülés. De ennek csak kisebb részben oka a kemény időjárás. A személyzet nagy része kidőlt, mert nem bírja a túlságosan megerőltető szolgálatot és mert hiányzik belőle az a megelégedettség és munkakedv, amely az erők szélső megfeszítésére készlet. A vasutasok nem bíznak abban, hogy jogos és méltányos kívánságaikat teljesíti a kormány. A hosszú várakozás, a sok csalódás olyan elkeseredést keltett a vasutasok között, hogy megszületett a passzív rezisztencia. Minden külön megállapodás nélkül, szinte akaratlanul, de mégis folyik az obstrukció a Máv. vonalain. A lelkek sztrájkja megszüntetné a karokat is; a

estiggedt emberek munkakedve és izmai is ványadtak.

Nemzetközi összetartás.

Majdnem négy hete már, hogy a bulgár vasutasok általános sztrájkja kitört és a kormány óriási erőlködése dacára sem tudja még fogyatékosan sem helyreállítani a forgalmat. A kereskedők küldöttségével tisztelegtek a miniszterelnöknél s arra kérték, engedje meg, hogy közbenjárhassanak a sztrájkoló alkalmazottak és a kormány között. A miniszterelnök ezt az ajánlatot a leg határozottabban visszautasította és kijelentette, hogy a sztrájkolókkal nem egyezkedik, hanem *feltétlenül meghódolást követel tőlük.* A sztrájkolók erre fellépett tettek közzé, amelyben kijelentik, hogy semmi körülmények között sem fognak engedni és a sztrájkot folytatni fogják.

A bulgár kormányt meglehetősen sarokba szorította a bulgár vasutasok összetartása. Az erőszakoskodás nem használt. A katonai behívókkal való kísérletezés fűcesesot mondott. Mitesinálhatott volna egyebet a sarokba szorított kormány, minthogy Bulgária határain kívül keres sztrájktróket. Ami nincs Bulgáriában, hátha megterem máshol, pl. Magyarországon.

A nemzetközi összetartásnak a szükségesét és erejét leginkább a gyakorlati élet bizonyítja be legjobban. A bulgár kormány szentül hiszi, hogy a külállamok vasuti munkásaiból sikerül oly sztrájktró bandát szerveznie, amivel megtöri testvéreink sztrájkját. Azonban a bulgár kormány megelégedett arról, hogy rossz helyen köpogtat akkor, mikor Magyarország vasuti munkássága körében keres sztrájktróket. A bulgár testvérek nyomorusága nekünk éppen úgy fáj, mint a mienk. Mi, akik egész világ vasuti munkásságával nemzetközi szolidaritást vállaltunk, megüzenhetjük a sztrájktrót kereső bulgár ügynököknek, hogy a szervezett magyar vasuti munkásság testvéri szeretettel csügg a bulgár vasutasok sorsán és a mi érdekünk közös, ami érdekünket nem választják el földrajzi vagy politikai határoktól, vámsorompóktól, mert a mi összetartásunk, a mi szeretetünk az egész világ munkásságával összeforr. Megízenhetjük nekik, hogy a kopogtatásra kirugas lesz a felelet.

A bulgár kormány erősen reménykedett abban, hogy Magyarországon sikerül annyi sztrájktrót összehoznia, amellyel megtöri a sztrájkot. Ezért érintkezésbe is lépett már a magyarországi ügyn. illetékes körökkel. Ennek a gyalázatos aknamunkának, ennek az aljas merényletnek a híre eljutott a mi nemzetközi szövetségünk hamburgi irodájának a fülébe is, ahonnan szervező bizottságunkhoz a következő megkeresés érkezett.

Hamburg, 1907 január 24.

Tisztelt Szaktársak és Elvtársak!

Bulgáriából azt az értesítést kapom, hogy az ottani kormány minden eszközt felhasznál, hogy a vasutasok sztrájkját letörje. Most a bulgár kormány azzal a távirati kéréssel fordult a külállamok kormányaihoz, hogy segítsék ki őket s adjanak rendelkezésükre bizonyos számú vonatvezetőt és fűtőt. Ennek semmiféle körülmények között sem szabad megtörténnie. Figyelmeztessétek országotok vonatvezetőit és fűtőit, hogy ne menjenek semmiféle körülmények között se Bulgáriába, nehogy munkástársaink árulóivá legyenek. Éljen a nemzetközi összetartás.

Szaktársi üdvözléssel
Hermann Jochade.

Ez a levél bizonyossága annak, hogy a bulgár vasutasok sztrájkját az egész világ vasutasmunkásságának az érdeklődése kíséri és a nemzetközi szolidaritás kapcsán annyira szívén viseli, hogy a legmélyebb utálattal fordulna el attól az árulótól, aki munkaerejét eladná a bulgár kormánynak saját munkástestvérei nehéz harcának a letörésére.

Munkástársak! Kísérjétek figyelemmel a bulgár ügynökök működését. Bánjátok el

velük érdemük szerint és magatokhoz méltóan. Mutassatok nekik ajtót és értessétek meg velük, hogy a mi szolidaritásunk nem szappanbuborék, ami az első érintésre szét-pattan, hanem az az erős köszikla, amelyen boldogságunk, jövőnk felépül.

Itt megemlítjük, hogy szervezetünk a bulgár vasutas testvérek segítségére a nemzetközi iroda útján nagyobb összeget küldött.

Éljen a nemzetközi összetartás!

Vasutassors.

Az a fejtelenség, mely most urrá lett a Máv. igazgatóságában, a héten ismét meg-boszlulta magát. Vasárnap hajnalban ugyanis ismét vasúti szerencsétlenség történt a főváros közelében, a Máv. vonalán. Rövid idő óta sürün ismétlődnek ezek az esetek. Egyre-másra vonatösszeütközésekről, kisiklásokról, helytelen váltoállításokról lehet hallani és a fővárosban, valamint annak környékén rövid néhány hét alatt több vasúti baleset történt, mint azelőtt évek alatt. Ennek más oka nincs, mint a Máv. üzletvezetőségének tehetetlen, ostoba, személyi politikával teli- tett ügykezelése. Ez aztán megboszolja magát.

Vasárnap reggel 6 órakor a lajózsmízei személyvonat, melyet Góliáth Imre, 34 esztendő-s mozdonyvezető és Koller Antal fűtő vezettek, a kőbányai alsó pályaudvarhoz közeledett. A mozdonyvezető a 10-es számú váltónál elhaladva, teljes gyorsasággal vezette tovább a vonatot, mert a szemafor szabadra állt. Nem állították tilosra annak ellenére, hogy a közvetlen szomszédságban ugyanazon sínpáron akkor tolatást végeztek. Mikor a vonat elhagyta a szemafor, a vágányon két kocsi volt. Góliáth észrevette a veszedelmet, azonnal fékezett és ellengőzt adott, de a vonatot megállítani már nem tudta és a mozdony csaknem teljes menet-sebességgel beszaladt az előtte veszteglő kocsikba. Az összeütközés oly nagy volt, hogy a vonatvezető kalauz kiesett a kocsiból és zúzódásokat szenvedett, Koller Antal fűtő könnyebb, Góliáth nagyon súlyos sérüléseket szenvedett. Góliáthot a mentők előbb Rózsa-utca 99. szám alatti lakására szállították, majd pedig, hogy állapota rosszabbra fordult, bevitték a Rökusba.

Az igazgatóság és a hatóság vizsgálata egyelőre annyit állapított meg, hogy az összeütközést egy váltóórnek, Jórena Mihály-nak gondatlansága okozta. A váltóór ugyanis szabadnak jelezte a pályát és így belülről a szemafor szabadra állították. Ez a föl-tevés azonban nem biztos. Bünbakot azonban kell találni.

A DÉLI VASUT VÁLASZA.

Még mielőtt a Déli vasut igazgatósága munkásai előtt kihirdette volna az egyes szolgálati helyeken — mint ahogy meg-ígérte — a Szövetség által benyújtott em-lékiratra adott választát, módunkban van ezt a választ közzétenni.

Igyekszünk a Dv. igazgatóságának ezt a választát majdnem szó szerint közölni a Magyar Vasutas-ban, még pedig két okból. Elsőbben azért, mert a szóbeli értesítés, amelyet a Dv. igazgatósága tervez, csak hézagosan marad meg az érdekelt munkások emlékező tehetségében és így a Déli vasutnál alkalmazott testvéreink sohase tudhatják pontosan, hogy erre vagy amarra a kíván-ságukra mit is felelt voltaképpen az igaz-gatóság. Így azonban, ha lapunkban egész terjedelmében közzétesszük, minden déli-vasutas megszerezheti és megőrizheti az igazgatóság választát. Tanulságul és fegy-verül, ha kell. Ajánljuk is, hogy ezt a vá-laszt annál a tilzes és ernyedetlen agitáció-nál, amelyet a Szervezett délivasutasok a

még szervezetlenek között meg fognak indi-tani, pompás agitációs eszköz gyanánt hasz-nálják fel ezt a választ.

Közzétesszük másrészt azért, hogy ami engedmény a válaszban rejlik, annak végre-hajtását délivasutas testvéreink ellenőriz-hessék. Mert van a válaszban engedmény. Megvalljuk, jelentékenyebb és nagyobb szám-mal, mint ahogy eleinte hittük és tudtuk. Amit az imént a szóbeli válaszádról mondtunk, annak megvan a gyakorlati példája. Az igazgatóság szóbelileg hirdette ki az emlé-iratra adott választát a küldöttségnek, de abból a válasznak csak hézagos képét kap-tuk. És most kitűnik, hogy a válasz semmi-képpen sem felel meg ugyan a délivasutasok jogos kívánságainak és várakozásainak, de azért van néhány pontja, amely — ha lelki-ismeretesen és becsületesen hajtják végre — egészen becses vívmányt jelent. És a déli-vasutasok között talán nem is lett volna olyan nagy foku az izgalom, ha mindjárt és egész terjedelmében nyilvánosságra kerül a válasz. A Dv. igazgatósága tehát nemcsak udvariatlanul, de ostobán is cselekedett, amikor nem adta meg írásban és a Szövet-ségnek a választ az írásban és a Szövetség által beadott emlékiratra.

A válasz három részre oszlik. Külön fog-lalkozik az építési és pályafentartási, külön a vontatási és műhelyi és forgalmi és szállítási osztály kívánságaival. Így beosztva közöljük a következőkben a válaszokat:

I.

Vontatás és műhely.

1. Állandósítás. A munkásoknak egy évi szolgálat után való állandósítása a gya-korlatban nem vihető keresztül, mert ugy a műhelyben, mint a fűtőházakban a forgalom igényeinek megfelelően a munkás-állomány nagy ingadozásoknak van alávetve és így előfordulhat azon eset, hogy rohamosan csökkenő forgalomnál oly munkások is elbo-csátattnak, akik egy évnél tovább álltak a vasut szolgálatában.

2. Bizalmiférfiak. A bizalmiférfiak intéz-ményét, úgy, mint társulatunk osztrák vona-lain, a műhelyben és nagyobb fűtőházakban engedélyezni fogjuk.

3. Fegyelmi bíróság. Fegyelmi bíróság felállítását szükségtelennak tartjuk, mert a munkások mindegyikének érintetlenül fenn-áll azon joga, hogy ha helyi főnöke őt meg-bünteti, neki a szolgálatot felmondja vagy őt a szolgálatból elbocsátja és főnökének ezen intézkedéseit magára sérelmesnek véli, ez ellen az igazgatósághoz fordulhat, mely ügyét minden körülmények között igazságos elbírálásban fogja részesíteni.

4. Nyugbér-pénztár. Az 1906. évi ok-tóber hó 11-én kelt 7649/A. számú körren-delettel munkaképtelenné vált munkások ré-szére társulati ellátás engedélyeztetett. Te-kintettel arra, hogy maguk a munkások eh-hez egy fillérrel sem járulnak hozzá, ezen tényt — melyhez hasonló példát más vas-utaknál alig találhatunk — a Déli vasut kü-lönös humánus cselekményének kell te-kinteni.

5. Bánásmód. E tekintetben intézkedésre szükség nincsen, mert az előjáróknak köte-lessége előforduló nehézmények esetében a munkásokra oktatólag hatni és határozott, de nem durva magatartást tanusítani és to-vábbá azért sem kell különös intézkedés, mert az előjáróknak meg van tiltva a daren-deltjeiktől pénzt kölcsönözni vagy ajándékot elfogadni és mert természetesen az igazgató-ság semmiféle visszaélést meg nem tűr.

6. Heti szünnap. A heti szünnapo-kat illető kívánságokat, ugyszintén az ünnep- napokon teljesítendő esetleges munkálko-dásért 50 százalék pótléknak kifizetését ille-tőleg a munkarend 8. és 15. §§-ai a mun-

kások kérelme értelmében intézkedik. (Hol van az a munkarend? A szerk.)

7. Évi szabadság. Lásd a zárszót.

8. Egészségügyi rendszabályok. Az e pontban kívántakról fokozatosan, lehetőség szerint gondoskodás fog történni.

9. Egyéni szabadság. A munkásoknak egyéni szabadsága törvények által szabá-lyozva van.

10. Munkaidő. A munkások azon ké-relme, hogy a napi munkaidő 9 órában álla-pittassék meg, nem teljesíthető. Eppen ugy ama kérelem sem, hogy 14 órai munka után 24 órai szabadság adassék. Minden más szol-gálati teljesítményre nézve, mely hosszabb nappali vagy éjjeli szolgálattal van össze-kötve, a tényleges teljesítmény alapulvétele mellett, az igazgatóság a leghumánusabb módon szolgálati fordulókat fog feldálgatani. A tulidők díjazását illető kérelem tárgytalan, mert a munkások már a munkarend 15. §-a szerint ugyanolyan díjazást élveznek, amint azt kérelmezik. (De csak a műhelyben! A szerk.)

11. Munkabérek. Az egyezményes mun-karendszer nem törölhető el, mert azon elvről lemondani nem lehet, hogy a szorgalmas és ügyesebb munkás többet kereshessen. A többi-ekre nézve lásd a zárszót.

12. Csoportvezetők. A csoportvezetők már ma is magasabb bért élveznek, mint a hozzájuk beosztott munkások. Ama kívána-lomnak azonban, hogy a bér éppen 20%-al legyen magasabb, mint a csoportban dol-gozó legjobban díjazott munkás bére, nem tehetünk minden körülmények között eleget.

13. Szabadságolás. Munkacsökkenés ese-tén elsősorban a szolgálati időre legfiatalabb munkás fog a munka alól felmentetni és ha munkaerőre újból szükség van, a legidősebb munkások fognak ismét munkába hivatni.

14. Kifizetés. A kifizetés osztályunknál már évek hosszú során át a munkások által kívánt módon, azaz fizetési bárcával törté-nik. (De csak a műhelyben! A szerk.)

15. Fegyvergyakorlat. Ama kérelem fölött, hogy a munkások fegyvergyakorlatra való bevonuláskor keresetüknek legalább 60%-át kapják, még véglegesen nem dönt-hetünk, (Hát mikor? A szerk.) ennek meg-történtéig azonban legalább 3. éven át szaka-datlanul a dv. szolgálatában állott nős mun-kásokat vagy olyanokat, kik önálló háztar-tásban gyermekeik ellátásáról gondoskodnak, megokolt folyamodványuk alapján segélyben fogjuk részesíteni.

16. Szabadjegyek. A munkások szabad-jegyekre vonatkozó kérelmét illetőleg meg-jegyezzük, hogy jelenleg azért nem enge-délyezhető a munkások részére idegen vas-utakon szabadjegy iránti messzemenő kérelme, mert erre nézve a vasutak között külön menetkedvezményi egyezmény áll fenn és ezért a kérelmet csakis a vasutak összessége teljesítheti. A saját vonalainkon érvényes menetkedvezményeket illetőleg felemlítjük az eddigi és körözünyileg közölt határoz-ványokat és pedig:

Önköltségi jegyek. Legalább egy évi szol-gálati idővel bíró minden munkás, továbbá azok nejei és szülői, gondozás alatt levő vagy bár másutt elhelyezett, de még kereset-képtelen és (midkét esetben) a szülők által teljesen és állandóan eltartott gyermekei arcképes önköltséges jegyváltásra jogosító időleges igazolványt kapnak a déli vasut összes magyar vonalaira, melylyel gyors-vonatu önköltségtű jegyek is válthatók. A déli vasut osztrák vonalaira azonban csak eset-ről-esetre kapnak önköltségi jegyek váltá-sára jogosító utalványokat. E menetkedvez-mény hasonló körülmények közt élő nevelt-, fogadott- és mostohagyermekre és uno-kákra is szól.

Időleges (állandó) jegyek. Munkások, amennyi-ben a lakberek és élelmiszerek drágasága miatt, vagy nagy családdal vagy egészségi szempontból az állomásuktól legközelebbi dv. állomáson laknak és alkalmas vonatok állnak rendelkezésére, indokolt megkeresésre lakhelyüktől a szolgálati állomásukra ingye-nes időleges (állandó) jegyet kapnak.

Szabadlevél. Élelmiszerek bevásárlására szolgáló szabadlevelek, ezeken kívül pedig *Szabadjegyek.* 5 éven tul szolgáló munkások részére időnkénti megkeresési alapján rendesen személyvonati érvényességgel és 50 fillér kiállítási díjjal kiállított saját személyükre szóló szabadjegyet kapnak esetről-esetre, a bécsi helyi vonal állomásai kivételével.

17. Tüzelőanyag. A tüzelőanyagra vonatkozó kérelmet teljesíteni fogjuk. (Mikor, hogyan? A szerk.)

18. Betegsegélyző-pénztár. A betegsegélyző-pénztárt utasítani fogjuk, hogy szigorúan az alapszabályok értelmében járjon el.

19. Felvétel. Eddigél is elsősorban a vasuti alkalmazottak gyermekei nyertek alkalmazást, jövőben sem fog ez figyelmen kívül hagyatni, feltéve, hogy a vasuti alkalmazottak gyermeke a megkívánt képességgel bír és a vasuti szolgálatra testileg is alkalmas. Azon kérelem pedig, hogy a 6 elemit végzett munkás-gyermekek a műhelybe mint tanoncok vétessenek fel, mindenkor nem teljesíthető, mert ily 12 éves gyermekek rendszerint gyengék és fejletlenek, munkába való állításuk tehát csakis egészségük rovására történnék. Különben az 1884. XVIII. t.-c. 115. §-a (ipartörvény) sem engedi meg, hogy ily gyermekek alkalmaztassanak s ily foglalkozásra a 14—16 éves kort írja elő.

20. Műhelymunkások külön-kérelmei. a) Az alaphér és a munkaárak 20%-os emelésre nézve lásd a zárszót.

Az egyezményrendszer eltörlése nem engedélyezhető a 11. pontban kifejtett okoknál fogva.

b) Azon kérelem, hogy az egész egyezménykereset kifizetessék, már teljesített. (De az egyezményes árakból 10—10 százalékot levontak! A szerk.)

c) Az egyezményes munkára vonatkozó árszabály nagy terjedelmére való tekintettel nem függeszthető ki, ez különben is felesleges mert ezek az egységárak a munka-megrendelvényen már rajta vannak.

d) Az előre meg nem állapítható árak mindenkor a *munkás-választmány* meghallgatása alapján való kiszabása szintén kersztülvihetetlen, mert ez folytonos tárgyalásokra vezetne és az illető munkásokat a saját munkájuktól elvonná. Az eddig követett eljárás, mely szerint a munkaárak megállapítása előtt mindig a művezető, illetőleg az előmunkás véleménye kikérte, igen bevált és továbbra is fentartandó.

e) A munkaidő, mely nem 9 óra, hanem télen-nyáron 9½ óra, mint azt a 10. pontnál kifejtettük, meg nem változtatható.

f) A munkából a munkaidő bármely órájában való távozást megengedjük, a visszatérést azonban a rendes belépési időközön kívül csak délelőtt 9 és délután 3 órakor engedhetjük meg, mert különben a munkások ellenőrzése meg volna nehezítve.

g) A *ruhaszekerények* beszerzése iránt már intézkedtünk.

h) A zárszámadások vagyis a kifizetésre kerülő kereseti összegek kifüggesztése nagy terjedelmükre való tekintettel szintén kivihetetlen, de minden munkás, ha a kifizetési bárcán nem tudná magát kellően tájékoztatni, úgy mint eddig, a számvevőszéki irodában a legmesszebbmenő felvilágosításokban részesül.

i) A munkásoknak osztályonkénti kifizetése a jelenlegi állomány mellett felesleges, mert az így is alig vesz 15 pernyi időt igénybe. A pénteki kifizetés elvi szempontból nem teljesíthető, ellenben a *kifizetésnek 5 órakor való megkezdését már engedélyeztük.*

21. Kíségítő-fűtők. a) A kíségítő-fűtők azon kérelme, hogy a napibér 9 órai munka után járjon és az azonfelül szolgálatban töltött idő, mint tulidő számítassék, nem teljesíthető, mert a kíségítő-fűtők a nap-szamosok közül kerülnek ki, semmiféle mesterséggel nem bírnak és jelenlegi 140—180 korona havi keresetük jóval *felülmúlja mind azt*, amit más szolgálati ágakban vagy ipar-ágakban képzettségükkel *kereshetnének.* Szol-

gálati beosztásunkban az 1906. IV. 23-án kiadott ^{2451/A}_{1784/M} sz. körözüvény és pedig:

1. a menetszolgálatban a munkaidő közben vagy ennek letelte után történő beosztásnál a *fűtőházban eltöltött munkaidő tekintetbe vétetik;*

2. forduló szerinti szabadnapra van igénye, ha 6 napon át volt menetszolgálatnál;

3. ha a fűtői szolgálat esti 9—12 óra közt fejeztetett be, az illető csak másnap délután a rendes munkaidőben tartozik a munkát megkezdeni, de az *egész napibért megkapja;*

4. ha a fűtői szolgálat éjjelután ér véget, akkor arra a napra a szolgálat alól fel van mentve és *fűtői napibért kap;*

5. a fűtőházba való visszaérkezésnél a mozdonynál végzendő fűtői munkálatok *egy órával vétetnek számításba*, tehát oly sok *könnyítéseket engedélyez*, hogy ezen tulmenő minden követelés teljesen indokolatlan;

b) (Acetylénkezelők a forgalomhoz tartoznak és 20 fillérrel többet kapnak mint a többi munkás ugyanazon állomáson).

c) A kazánkövágásért mindennemű kazánért 50 korona általányt fizetni nem lehet, mert a kazánok tisztításán végzendő munka a kazán nagyságától és szerkezetétől függ s természetesen csekélyebb munka után nem lehet olyan bért fizetni, mint a nagyobb munkáért, — miért is az eddigi módszer továbbra is fenmarad, de az *egységtételek felülvizsgálás alá fognak vétetni.*

d) A fűtőházi munkások azon kérelme, hogy forduló szerinti munkánál (24 órai munka) 12 órai munka után 24 órai szabadság engedélyeztessék, nevezetesen a *szénmunkások, csatornatisztítók, előfűtők, gépfordítók* és tévesen felvett kazánkimosók részére, nem engedélyezhető és ezen kérelem különben is a 20. pont (Munkaidők) alatt foglalt kérelemmel ellentétben is van, mert ott a forduló szerinti szolgálatnál 14 órai szolgálat után 24 óra szabadidő kérelmezett, míg itt már 12 óra után 24 óra szabadság követeltetik.

Habár a 24 órai szolgálat alatt tulajdonképpen csak legfeljebb 12 órai munkáról lehet szó, míg a többi időt a munkás a kaszányában tölti, *még sem zárkózunk el a munkások azon esetleges kívánsága elöl, hogy 24 órai forduló helyett 12 órai szolgálati forduló vezettessék be.* A munkaidő leszállítása már azért sem volna indokolt, mert ezen munkások mint képesített munkások jóval magasabb napibért élveznek, mint a közönséges fűtőházi munkások.

e) A kíségítőfűtőknek a mozdonyhoz való beosztására vonatkozó kérelem tárgytalan, mert erre nézve úgy az 1898. III. 22-én kelt 1001/M sz. mint az 1906. IV. 23-án kelt ^{2451/A}_{1784/M} sz. körözüvények a legmesszebbmenő és leghumánusabb intézkedéseket tartalmazták.

f) A védőruhák kiosztása már az 1906. XI. 29-én kelt ^{682/M}_{1894/M} és a ^{9069/A}_{1893/M} sz. körözüvényekkel nemcsak a szénmunkások, kazánkimosók, csatornatisztítók, akkumulátor-hordozók és kíségítőfűtők, hanem a kazán-tisztítók, esőbehúzó, kenők, szerkocsi-mázolók, lámpakezelők, reszelővágók, füstszekerény-lakatosok, pernyetisztítók, darukezelők, fordítokorong-munkások és a víz-állomások vontatási munkásai részére is engedélyeztetett, még pedig: 1. Teljes védőöltöny (zubbony és nadrág). 2. Vállvédők és esuklyák. 3. Facipőt (félmagas). 4. Vizmentes csizmákat. Mely ruhák azonban nem képezik az illető munkás illetményét, hanem csak addig bírja, *míg az illető munkát végzi.*

A kíségítőfűtők szolgálati beosztásuk idejére, úgy mint eddig darócköpenyt kapnak; filzeszímák kiszolgáltatása indokolatlan kívánság, mert a legjobban díjazott, képesítés nélküli fűtőház-munkások csoportjához tartoznak, azonfelül a csizmák lábhoz való szabása a folyton változó állomány miatt technikai nehézségekkel is járna.

g) A *füst eltávolítására* a nagyobb fűtőházakban már is leereszthető kémények

vannak és ennek további alkalmaztatása a többi fűtőháznak is *kilátásba van véve.* (Mikor? A szerk.)

Zárzó. Ami pedig a munkások azon kérelmét illeti, hogy évi szabadság engedélyeztessék napibér fizetése mellett, a munkabér átlag 20%-kal emeltessék fel, további minden 2 év után a munkások 20 filléres béremelésben részesüljenek és végül azon kérelemre vonatkozólag, hogy a déli vasutnál ne legyen ipari munkás 5, és egyéb munkás 3 korona napibéren alul a következőket jegyezzük meg: Tekintettel arra, hogy úgy a fűtőházakban mint a műhelyben már 1906. év folyamán április 7-iki ^{1752/M}_{1773/M} sz. körözüvényünk kapesán és azóta is *nagyobb béremeléseket engedélyeztünk* és azonfelül az időszerinti béremelést és pedig: 3 évenként ipari munkások részére 20 fillérrel, egyéb munkások részére 10 fillérrel *rendszeresítettük* és továbbá tekintettel arra, hogy úgy az ipari munkások részére kérelmezett 5 korona kezdőbér, mint az egyéb munkások részére kérelmezett 3 korona kezdőbérrel teljesen figyelmen kívül volna hagyva úgy a helyi viszonyok különfélesége, mint az illetőnek egyéni képessége; végül tekintetbe véve azt, hogy *eddig egy hazai vasut sem nyújtotta munkásainak* a fenti kérelmekben foglaltakat, az Önök megítélésére bizhatjuk, vajjon egy vasut, mint Déli vaspálya társaság, melynek pénzügyi helyzete, mint ismeretes, nem igen kedvező, ily nagy horderejű követelések elintézésében előjárhat-e. A szóbanforgó igen messzemenő kívánalmakat a felsorolt okoknál fogva, tehát sajnálatunkra, nem teljesíthetjük.

II.

Építés és pályafentartás.

Állandósítás. A pályafentartási munkások szolgálati viszonyát az 1904. évi március hó 10-én 459/P szám alatt kiadott és hirdetmény alakjában is minden pályamester-állomáson kifüggesztett „Munkarend” szabályozza. A pályafentartási szolgálatban a szó szoros értelmében vett állandó munkásokról ugyszólván szó sem lehet, mert hiszen a munka sem léven állandó, akkor amikor munka nincs, munkások sem alkalmazhatók. A munkások oly számban vétetnek fel, mint a milyen számban azok a felmerülő munka elvégzésére szükségesek. Minthogy az építési és pályafentartási munka legnagyobb részt csak nyáron folyik, természetes, hogy a munkások legnagyobb része csak nyári munkásként szerepelhet. A téli hónapokban is folyó munka elvégzésére és a felváltóóri szolgálatra alkalmazott munkások — ha különben a szolgálati követelményeknek megfelelnek — amugyis lehetőleg mindig foglalkozást nyernek.

Bizalmiférflak. Bizalmiférflak meghonosításának szüksége nem merülhet fel. Minden munkás ügyes-bajos dolgaival, panaszával, kívánságaival akadálytalanul fordulhat szolgálati főnökéhez, ki vagy maga elintézi a hozzáfutó munkás ügyeit, vagy — ha az intézkedés saját hatáskörén kívül esnek — az igazgatóságtól kéri az elintézt. A szolgálati főnök szigorú kötelessége minden írásban benyújtott kérelmet — ha azt maga teljesíteni nem tudná — felettes igazgatóságához felterjesztetni. Ha netalán előfordulna, hogy a munkás közvetlen főnöke e kötelességét elmulasztaná, jogában állandó a munkásnak — azzal az indokolással, hogy szolgálati uton főnökéhez benyújtott kérvényére elintéztést sürgetés dacára sem nyert — közvetlenül az ügyigazgatósághoz fordulni.

Fegyelmi bíróság. Fegyelmi bíróság felállítását szükségtelennek tartjuk, mert a munkások mindegyikének érintetlenül fennáll azon joga, hogy ha helyi főnöke őt megbünteti, neki a szolgálatot felmondja, vagy őt a szolgálatból elbocsátja és főnökének ezen intézkedéseit magára sérelmesnek véli, ez ellen az igazgatósághoz fordulhat, mely ügyét minden körülmények között igazságos elbírálásban fogja részesíteni.

Nyugbérpénztár. (Mint I. alatt).

Bánásmód. (Mint I. alatt).

Heti szünetnap. Rendes körülmények között az építési és pályafentartási szolgáltatásban vasár- és ünnepnapon munka nem folyik. Ama kivételes esetekben, amidőn rendkívüli események a munkáltatást ily napokon is szükségessé tennék, az 50%-os bérfelemelést engedélyezzük, mely kedvezmény azonban csak néhány napra külön feltételek mellett egy bizonyos célra felvett segéd-munkásokra ki nem terjesztetik. A felváltási szolgáltatnál alkalmazott munkások bére külön elbírálás alá esik és ott a felváltási szolgáltatból kifolyólag engedélyezett nagyobb bér mellett még külön bérmelésnek helye nincs.

Munkaidő. A munkaidőt a már többször említett pályafentartási munkarend határozmányai szerint kívánjuk ezentúl is betartani. E szerint a pályafentartási munkás egyáltalán *nincs megerőltetve* (!) és munkaidő közben is elegendő pihenő ideje van. Megszabja e munkarend most is már, hogy este 9 órától kezdve reggel 5 óráig terjedő időben a napibér másfélszerese ($1\frac{1}{2}$) fizetetik. Ha a munkás forgalmi akadályok elhárítása céljából ama pályafelügyező szakaszokból, ahol rendszeren munkálkodik, más szakaszba küldetik, akkor este 9 órától reggel 5 óráig terjedő időközben *napibérének kétszeresét fogja megkapni*, mely kedvezményben természetesen a csak néhány napra külön feltételek mellett egy bizonyos célra felvett segédmunkásokra kiterjesztve nem lesz.

Kifizetés. A napibéreknek havonként két részben való kifizetését mi *nem tartjuk szükségesnek*, mert azzal a munkás mit sem nyer, sőt keresete szétforgácsolódik; nekünk pedig a havonként kétszer történő kifizetés lényegesen több munkát okoz. Mindazonáltal hajlandók vagyunk az egy évnél tovább dolgozó munkásainkat egyenként azírt megkérdezni, vajjon tényleg kívánják-e a havonként két ízben való kifizetést vagy nem és ha a többség a havonként kétszer való kifizetéshez ragaszkodik, a kérelmet — tekintet nélkül a több munkákra — *teljesíteni fogjuk*.

A fizetési bárcák iránti kérelmet feltétlenül fogjuk teljesíteni.

Fegyvergyakorlat. (Mint I. alatt).

Szabadjegy. (Mint I. alatt).

Külön kérelmek.

Pályamunkások. Oly esetekben, midőn az alkalmazás helyétől távolabb lakó vagy lakni kívánó munkás számára oly alkalmas vonatok állanak rendelkezésre, amelyek használatával a munkás a kellő időben a munkahelyen megjelenhetnek és a munkahelyen az előirt időn át dolgozhatnak, a munkás részére *díjmentes időleges szabadjegy engedélyeztetni fog*.

Az érvényben levő pályafentartási „Munkarend” határozmányait *ki fogjuk egészíteni* azzal, hogy a munkaszám ki- és bevétele a *rendes munkaidőn belül történjék*.

Ha az kivételesen mégis a megszabott munkaidőn kívül történnek, akkor az *időnek fog számíttatni*.

A „Munkarend”-ben továbbá ki fog mondatni az, hogy a munkaidő az időnkint kijelölt gyülekezési helyen való *jelentkezéstől az onnan való távozásig számíttassék*.

Ha kivételesen a munkásnak a kijelölt gyülekezési helyen a megszabott időnél *korábban kell jelentkeznie*, vagy ha onnan csak későbbben távozhatik, akkor az *is időnek fog számíttatni*.

A névsor felolvasására fordított idő azonban természetesen *munkaidőnek be nem tudható*.

Védházak. A pályafentartási munkások rendszerint a vonalon dolgoznak, de a közel levő helyiségekbe valók, tehát védházakra vagy hálólhelyre nincs szükségük.

Ahol munkásbódékra szükség van, ott amugyis felállítunk olyanokat.

Kiküldetés. Ha a pályafentartási munkás vagy kézműves a pályamester-szakasz-ból, amelybe beosztva van, *más pályamester-*

szakaszba kiküldetik — és pedig tekintet nélkül arra, hogy mily messze fekszik a kiküldetési hely a törzspályamester-szakasztól — és ott éjjelre kénytelen, akkor *napibére 40 fillérrel fel lesz emelve*.

Vonali mozgórók kinevezése. Aina kérelem, hogy a pályőr-gyakornokok már egy évi gyakornoki szolgálat után évi fizetéssel kineveztesse — tekintettel az őri szolgálatnak hosszabb próbaidőt igénylő fontosságára — *nem teljesíthető*, annál kevésbbé, mert az évi fizetéssel való kinevezésnél a helyüresedésre is kell figyelemmel lennünk.

Mindazonáltal a pályőr-gyakornokoknak eddigi *várakozási ideje* lényegesen meg fog *rövidíttetni* és pedig olyképpen, hogy mindazok a pályőr-gyakornokok, akik kizárólag őri vagy felváltóri szolgálatot végeznek, kellő rátermettség és kifogástalan szolgáltatással mellett *legkésőbb 2—3 évi gyakornoki szolgálat után évi fizetéssel kineveztesse*nek.

Nagyobb üresedések vagy az állások szaporítása esetén a fenti időt úgy mint eddig, a szükséghez képest még jobban fogjuk *megrövidíteni*.

A pályőrök kezdő fizetése 1896 óta, tehát rövid 10 év óta 504 koronáról a jelenlegi 660 koronára emeltetett fel. A kérelem tehát, hogy a pályőr kezdő fizetése 660 korona helyett 720 korona legyen, nem felel meg a fennálló fizetési fokozatoknak.

Zárószó. Ami pedig a munkások azon kérelmét illeti, hogy

1. évi szabadság engedélyeztesse napibér fizetése mellett;

2. a munkabér átlag 20%-kal emeltesse fel;

3. minden két év után a munkások 20 filléres béreelésben részesüljenek és végül

4. azon kérelemre vonatkozólag, hogy a déli-vasutnál ne legyen ipari munkás 5 és egyéb munkás 3 korona napibéren alul,

a következőket jegyezzük meg:

A napibérek, a helyi viszonyok szerint szokásos munkabérek, a végzendő munka neme és terjedelme, a munkás alkalmazhatósága stb. figyelembevételével vannak megállapítva; azonkívül az 1906. év folyamán ott, ahol az indokoltnak mutatkozott, az eddigi napibérek amugyis már *egy ízben felemeltettek* és tudtunkkal a többi *hazai vasutak* sem fizetnek pályafentartási munkásaiknak *nagyobb bért, mint a déli-vasut*. (A többit lásd I. alatt.)

Kinevezett személyzet. (Pályőrök.) A kinevezett pályőri személyzet érdekében előadott különféle kívánalmakat illetőleg megjegyezzük, hogy *ily kérelmek az említett személyzet által eddigelé nem lettek hozzánk felterjesztve* és e kívánalmak nem is tartoznak a munkások által kért kedvezmények keretébe, minélfogva azok tárgyalásába *nem bocsátkozunk*. (Ez elég világos figyelmeztetés lehet a déli-vasut összes pályőrjeire nézve, hogy *együtt-egyig csatlakozzanak szervezetünkhöz, majd akkor kénytelen lesz a tisztelt igazgatóság tárgyalásba bocsátkozni a helyzetük javítására vonatkozó kívánságokat illetőleg*. Amíg szervezetlenek a pályőrök, addig füttyül a kívánságaikra az igazgatóság. *A szerk.*)

III.

Forgalom és szállítás.

Állandósítás. A munkásoknak egy évi szolgálat után való végleges alkalmazása gyakorlatilag nem vihető keresztül, mert a szükséglet munkásokban nagyon különböző. Raktári és tolatómunkások minimális szükségletre nagyobb állomásokon az alku-rendszer van felállítva, melynek létszámába a tolató-munkások kivétel nélkül, továbbá a megfelelő és már hosszabb idő óta alkalmazott raktármunkások tartoznak. Általánosságban oly alku-munkások, kik a reájuk bízott munkát megbízhatóan és kielégítően végzik, nem bocsájtatnak el és munkacsökkenés esetén is munkában maradnak.

Bizalmiférfiak. Minden nagyobb álló-

máson, hol nagyobb mennyiségű munkás van alkalmazva és az alku-rendszer életbe van léptetve, *bizalmiférfiaknak kijelölése* már az alku-utasítás értelmében is *meg van engedve*. Minden nagyobb alkuállomás alku-munkásai jogosítva vannak a már évek óta érvényes alkuutasítás alapján *3 bizalmiférfit választani*, kik az alku-munkásokat képviselik, az alku gazdasági kezelésére befoly-nak és ennek következtében az alku-munkások érdekeit megóvhatják és előmozdít-hatják. Eddig az egyes alkuállomások alku-munkásai nem éltek ezen jogukkal, de jövőben rajta leszünk, hogy az alku-társaságok bizalmiférfiat megválasztassanak és hivatásukhoz képest működjenek.

Fegyelmi bíróság. (Mint I. alatt.)

Nyugbér-pénztár. (Mint I. alatt.)

Bánásmód. (Mint I. alatt.)

Heti szünetnap. Oly állomásokon, hol valamely teljesítményhez legalább két munkás áll rendelkezésre, az állomásfőnökök kötelesek úgy intézkedni, hogy azon munkásoknak a fele, kik naponkénti munkára vannak kötelezve, — amennyiben ezt a vasúti forgalom rendes lebonyolítása megengedi — *minden második vasárnap, vagy törvényes ünnepnapon a munka alól felmentes-sék*, a másik fele pedig lehetőleg csak délig tartassék munkában. Ezen munkamentes napok után bérlevonás nem eszközöltetik. Így tehát a vasut többet engedélyez, mint amennyit a munkások kívánnak.

Munkaidő. A forgalmi szolgálat viszonyai nem engedik, hogy a munkaidő 9 órában szorosan megállapíttassék és hogy 14 órai szolgálat után 24 órai munkamentes idő engedélyeztesse. Alapelveül szolgál, hogy valamely munkás, ki naponként teljesít szolgálatot, naponként 12 óránál tovább nem tartozik az állomáson jelen lenni.

Ezen 12 órai időben az étkezési és egyéb pihenési időközöket is be kell foglalni. Minden más szolgálati teljesítményre nézve, mely hosszabb nappali vagy éjjeli szolgálattal van összekötve, az igazgatóság a teljesítmény alapul vétele mellett a leghumánusabb módon szolgálati fordulókat fog felállítani.

Munkabérek. A munkabérek a helyi viszonyok, a munka nemének és a mindenkori használhatóságnak tekintetbe vételével, az 1906. évi április hó 7-én kelt 2576. és 2885. K. számú rendeletekkel már szabályozva és felemelve lettek, továbbá a háromévenként 10 fillérrel való automatikus előléptetés már biztosítatik.

Acetylen munkások 20 fillérrel többet kapnak, mint ugyanazon honállomás egyéb munkásai.

Ha valamely munkás honállomásában a reá nézve szabványozott munkaidőn túl dolgozik, akkor este 9 óráig minden a munkaidőn túl töltött óráért napibérének 10%-át, minden további éjjeli óráért 9 órán túl pedig napibérének 15%-át kapja mint bérpótlékot. Oly munkások, kik kisegítésként mint fékezők alkalmaztatnak, munkabérükön kívül még a vonatkísérő személyzet részére szabványozott menetilletményeket is kapják.

Csoportvezetők. (Mint I. alatt.)

Szabadságolás. (Mint I. alatt.)

Kifizetések. A béreknek félhavasint kiizetését azért nem léptethetjük életbe, mert a munkabéreknek kisebb részletekben való kifizetése a munkások érdekeinek nem felel meg, de megengedjük, hogy a munkások külön kérelemre minden hó 15-én előleget kapjanak. Ezen előleg mérlegelésénél tekintettel kell lenni arra, hogy a bérmaradék a hó végén a levonásokat fedezze. A kifizetésekkel a hó végén a munkások megkapják a kívánt fizetési bárcákat.

Fegyvergyakorlat. (Mint I. alatt.)

Szabadjegyek. (Mint I. alatt.)

Tüzelőanyag, betegsegélyzőpénztár és felvétel. (Mint I. alatt.)

Raktári és állomási munkások. Az alku-rendszert nem lehet megszüntetni, mert ez a munkásoknak szorgalmas és lelkiismeretes szolgálattétel mellett lényeges előnyöket biztosít. A vasut az alku-munkásoknak

a szabványozott munkabéren kívül a munkabér 10%-át meghaladó pótlékot *alkujutalék* címén biztosít és havonként kifizettet tekintet nélkül arra, vajjon az alkuegységtételek alapul vételével a munkások teljesítménye ezen díjazásnak megfelel-e vagy sem; továbbá az alkurendszer szerint a munkásoknak ezenkívül — gazdaságos kezelés mellett — az év végével még egy *alkujutalék* van kiadásba helyezve, amely egész éven át megkeresett munkabértüknek szintén legalább 10%-át teszi ki. Ideiglenesen alkalmazott kisegítő munkásokat a kipróbált és folytonosan szolgálatban álló alkumunkásokkal méltányosan nem lehet ugyan egy sorba helyezni, de megbízhatóan alkalmazható és hosszabb időn át alkalmazott kisegítő munkások fokozatosan az alkumunkások létszámába lesznek felvéve.

Minthogy tehát az állomási alkuintézmény az iskolázott és szakadatlanul alkalmazásban álló alkumunkások előnyére jól bevált, ezt az intézményt nem lehet megszüntetni.

Podgyászshordárok. A podgyászshordárok rendszerint csak a podgyászshordár-szolgálatnál foglalkoznak. Ha ezen foglalkozás megengedi, hogy a podgyászshordárok a podgyász-felvételre, podgyász-kezelésre, gyorsáru-szolgálatra vagy a levelezést kézbesítő szolgálatra is felhasználtassanak, akkor ezért külön díjazatnak. A podgyászshordároknak az állomáshoz való jelenlétét nem lehet bizonyos időhöz kötni, mert a jelen lételük a vonatforgalomtól függ és a podgyászshordár-szolgálat tulajdonképpen magántulajdon. A podgyászshordárok különösen kiválasztva ebben a szolgálatban alkalmaztatnak és más munkásoknak felhasználása erre a szolgálatra nem fordul elő.

Kocsitisztítók. A kocsitisztítók csak a kocsitisztítási szolgálatot végzik. Szolgálatuk egy bizonyos mennyiségű kocsihoz van korlátozva, amely munkát akkor kell végezni, ha a kocsi rendelkezésre bocsájtattak. Erre való tekintettel munkaidejüket nem lehet bizonyosegymástkövető óráramegállapítani. Elegendő mennyiségű munkásokról gondoskodva van. A kocsitisztításra nők is alkalmazhatók és ehhez első sorban a munkások hozzátartozói vétetnek figyelembe.

Lámpakezelők. A lámpakezelő szolgálatra megfelelő szolgálati forduló van felállítva, úgy, hogy a tényleges szolgálati forduló az általános szabvánnyal nem áll ellentétben.

Kisegítő fékezők. Az eziránti kérelemnek a vasutintézet már teljes mértékben eleget tett. A fékezőknek kisegítő kalauzokká való kinevezése a szükséglethez mértén történik, feltéve, hogy a fékezők a kalauzok részére előírt szükséges képzettséggel bírnak.

Tolatási személyzet. A tolató szolgálatához az igazgatóság a forgalmi viszonyok szigorú tekintetbe vételével a gócpontokban lehetőleg a 12 órai munkaidő alapul vételével megfelelő szolgálati fordulót készített. A munkáscsoportok összeállítását, a forgalmi és helyi viszonyoktól függő szigorúan szolgálati ügy, mire nézve általános szabványokat nem lehet felállítani. Végül szolgáljon tudomásul, hogy a tolató személyzet részére a szükséges ruha már régen engedélyezve van.

Kapu-, nappali és éjjeli örök. Kapu-örök, nappali és éjjeli örök nem neveztetnek ki.

Ilyen állásokat olyan alkalmazottak nyelik el, kik csak könnyebb szolgálati feladatokra alkalmasak. Ezen alkalmazottak részére, tekintettel a fentemlítettetekre, vagy az illető fizetési táblázat, vagy a bérvizonyok, valamint a ruhaszabvány irányadók. Munkások, kik kisegítő váltóőri címmel szabványozott szolgálati helyen alkalmaztatnak, egy év alatt évi fizetéssel kineveztetnek.

Zárszó. (Mint I. alatt.)

Kinevezett személyzet. (Váltóörök, központi váltóörök, vonatkísérő személyzet.) A kinevezett személyzet (váltóörök, központi váltóörök, vonatkísérő személyzet) érdekében előadott különféle kívánalmakat illetőleg megjegyezzük, hogy ilyen kérelmek az említett személyzet által eddigelé nem let-

tek hozzánk felterjesztve és e kívánalmak nem is tartoznak a munkások által kért kedvezmények keretébe, minélfogva azok tárgyalására nem bocsájtjuk. (Amit a pályőrökről mondtunk, az teljes mértékben áll az itt említett testvéreinkre is, *Csatlakozzanak valamennyien a mi céltudatos szervezetünkhöz és akkor majd szükségét látja az igazgatóság, hogy velük is foglalkozzon!* — A szerk.)

SZÖVETSÉGI ÜGYEK.

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének hivatalos közleményel.

A szövetség központjának telefonszáma 76-01.

Közügylési meghívó.

A Vasuti Munkások Országos Szövetsége 1907. évi február 2-án és 3-án Budapesten, a Társadalomtudományok Szabad Iskolája előadási termében, VII., Damjanich-utca 26. sz. alatt tartja

I. évi rendes közgyűlését.

Napirend:

A központi vezetőség jelentése.
A felügyelő választmány jelentése és a felmentvény megadása.

Új vezetőség megválasztása.

Indítványok.

A helyi csoportok képviselője az alapszabályok értelmében a következő módon határoztatik meg: Minden egyes helyi csoport vagy befizetőhely 50 tagig egy küldöttet küld ki. Minden 50-en felüli töredék ugyancsak egy küldött küldésére jogosít. Oly csoportok, amelyek több küldött küldésére vannak jogosítva, mandátumaikat egy küldöttre is átruházhatják, de háromnál több megbízatással egy küldött sem bírhat.

Minden helyi csoport annyi szavazattal bír, ahány küldött megválasztására jogosítva van. A kiküldöttek számát azon tagok száma határozza meg, akik után a közgyűlés egybehívása előtti hónapban a járulékok a központba beküldettek.

A helyi csoportok két héttel korábban kötelesek a központi vezetőséget a küldöttek számáról értesíteni, hogy azoknak a megbízólevél elküldethessék. A napirendre vonatkozó indítványok legalább 8 nappal előbb írásban beküldendők a központi vezetőséghez.

Pászty Károly,
titkár.

Kiss Miklós,
elnök.

Figyelem, küldöttek! A küldöttek ellátásáról a központi iroda fog gondoskodni. Ide vonatkozólag értesítjük az illetőket, hogy az elszállásolás két jöhrnevel szállóban történik. Az éjjeli szállásra szóló utalványok (ára 70 és 75 krajcár) a központi irodában kaphatók. Utalvány nélkül eme kedvezményes árban a szállótulajdonosoknál senki sem részesül. Február 2-án este, a Máday-féle vendéglőben (VII., Kerepesi- (Rákóczi-ut 30, külön terem) társasvacsora lesz. Egy-egy teríték ára 55 kr. (italok nélkül). Kíváncsok volna, hogy a társasvacsorát követő ismerkedési estélyen (a Frúhauf-kávéház külön termében, Kerepesi- (Rákóczi-ut 75. szám, I. emelet.) a helybeli munkástársak családjukkal együtt résztvennének. A napközbeni étkezést illetőleg felhívjuk a küldöttek figyelmét, hogy a fenti vendéglőben leves, hus, főzelék, tésztából álló ebédet kenyérrel és italokkal 55 kr-ért kaphatnak. Ugy az étkezéseken, mint a társasvacsorán csak utalvány előmutatása mellett lehet résztvenni, amelyek a központi irodában, a közgyűlés napján pedig a közgyűlés színhelyén kaphatók. Az ismerkedési estélyen a dalárda és néhány hírneves művész szíveségből működik közre. Belépő díj nincs.

Ugy a fővárosi, valamint a vidéki küldöttek felkéretnek, hogy pénteken este a központi helyiségében tartandó előértekezleten megjelenni szíveskedjenek.

Beszámoló.

Debreceni munkástársaink ismét fényes tanujelét adták szervezethez. Január 19-én jól sikerült felolvasást tartottak az alkohol veszedelméről. A felolvasó dr. Burger Péter és Palaics Gyula munkástársunk volt. Dr. Burger Péter rámutatott arra, hogy 20 évi orvosi gyakorlata alatt minő tapasztalatai vannak arról, hogyan pusztít az alkohol, hogyan tesz tönkre egész családokat és csak úgy lehet pusztításait megakadályozni, ha teljesen önmegtartóztatók leszünk. Palaics munkástársunk előadásában kiemelte azt, hogy a kormány nem tesz semmit ennek megállítására, mivel őriása haszna van belőle, másrészt pedig örül, ha a munkásokat butaságban tartja. Az alkohol elégedetté teszi a munkást, elégedetté teszi a rossz táplálékkal szemben, elfeledtetni a fáradtságot, elégedetté teszi ama oduval szemben, mely a proletárnak lakásul szolgál, de csendesíti az elégedetlenséget, mely a „holnap” sorsa miatt támad. A munkásnak éreznie kell, hogy mily nyomorult a helyzete. Az alkohol megbénítja a gondolkodást, azért a szervezett munkásoknak lesz feladata, hogy az alkoholt a társadalomból kipusztítsák.

Nagyon kíváncsok volna, ha hasonló felolvasásokat többi helyi csoportjaink is tartatnának. Ha felolvasó nem kerül, forduljanak Palaics Gyula munkástársunkhoz (Debrecen), ki szívesen közreműködik.

Miskolc. Miskolcon a folyó év január 20-án megtartott felolvasásunk a városháza tanácstermében folyt le.

A körülmények úgy hozták magukkal, hogy a városi szervezett és a vasuti munkások ugyanegy időben hallgatták meg Rudas László központi kiküldött és dr. Egri Miksa Máv. pályaorvos előadását.

Rudas László érdekes előadás keretében fejtegette a forradalom elméletét.

Dr. Egri Miksa lendületes előadásban ismertette mindazon egészségügyi követelmények fontosságát, melyek annyira közelről érdeklik az összmunkásságot. Nemcsak az egészségi követelményeknek szemünk előtt való tartását hangoztatta, hanem azon szempontból is áttekintést nyújtott, hogy mennyire hasznára van az egészségünk megóvása a munkásság mozgalmának eredményére. A munkástársak érdeklődése kielégítőnek mondható, ha tekintetbe vesszük azt, hogy a vasuti munkásság még nincs azon az állásponton, hogy szabad idejét fel tudja használni arra, hogy szorgalmas látogatójává igyekeznék lenni ily felolvasásoknak. De ami késik, nem mulik. Örömmel konstatálhatjuk azt, hogy az egészséges változás ily rövid idő után is már bekövetkezett.

A helyicsoportok közleményel.

A Máv. gépgyári helyicsoport vezetősége kéri a tagtársakat, hogy a februári befizetések alkalmával tagsági könyvecskéiket ellenőrzés céljából juttassák a bizalmiférfaik útján a helyicsoport vezetőségéhez.

Február hó 12-én (hushagyó kedden) az Orczy-ut 47. sz. alatti Melichar-féle vendéglő összes helyiségeiben társas vacsorával egybekötött ismerkedési estélyt tartunk. Tekintve, hogy a tiszta jövedelem könyvtárunk alapja javára szolgál, okvetlen számítnunk a tagtársak tömeges részvételére.

A Budapest-dunaparti helyicsoport új vezetősége a következő: Elnök Bogárdi József, alelnök Börzei Mihály, jegyzők Geiger Sándor és Varga F., pénztárnokok Kovács József és R. Oszró János, ellenőrök Márton Kálmán és Csontos János, választmányi tagok Rabusek Ferenc, Princzt János, Volsleger István, Czafit József, Horváth Ferenc, Batyai János, Szabó Vince, Feczó István, Pap Károly, Dénes Mátyás.

A kisvárdai helyicsoport 1907 február 3-án tartja évi rendes közgyűlését. A vezetőség felkéri a tagtársakat, hogy lehetőleg minél számosabban jelenjenek meg.

A kaposvári helyicsoport folyó hó 10-én, vasárnap délelőtt 9 órakor tartja havi taggyűlését és felkéri a tagokat, hogy minél számosabban jelenjenek meg.

A gyulafehérvári helyicsoport február hó 3-án, délután 2 órakor, a Benedek-féle vendéglőben (Sétánysor) évi rendes közgyűlést tart. Minden egyes tagtársunk erkölcsi kötelessége ezen a gyűlésen okvetlen megjelenni.

A fiumei helyicsoport 1907 február 3-án tartja évi rendes közgyűlését a Tratoria Triaufo Piopi termében.

A lepszényi helyicsoport új vezetősége így alakult meg: Gretkovits József elnök, Gondán István jegyző, Farkas György pénztáros, Vajda János és Deesi István ellenőrök, Deesi József, Kaszap János és Varga János vezetőségi tagok.

A ruttkai helyicsoport január hó 13-iki közgyűlése a következőket választotta meg vezetőségi tagokul: Elnökük Bürger M., Hajek V., jegyzők Welits A. és Hermann A., pénztárosok Franyó I. és Juracek Gy., számvivő Fektor Ferenc, ellenőrök Bresztánszky József és Petor György, vezetőségi tagok Paulirnyi A., Heinrich V., Foltin Gy., Bóna S., Vojesek F., Gajdacsek Gy., Kreutz Richárd, Takács K., Gyöngyös J. és Csatlós E. A lapok szétosztása minden vasárnap délelőtt 10—11 $\frac{1}{2}$ óráig történik. Együttel kérjük a tagtársakat, hogy a fizetési napot követő vasárnapon tagsági díjaikat okvetlen fizessék be, ily módon is könnyítendő a pénztáros nagy munkáját.

A szegedi helyicsoport könyvtára megnyílt. A könyvtári órák alatt (vasárnap 2—4 óráig) minden tagtársunk, ha magát tagsági könyveskéjével igazolta, kölcsönképpen egy-egy kötet könyvet kivihet.

A debreceni helyicsoport vezetősége minden héten vasárnap délelőtt 9—12-ig, valamint péntek este 8—9-ig hivatalos órát tart. Minden hó 10-dike és 20-dika utáni vasárnap délután vezetőségi ülést, minden 15-dike utáni vasárnap délután 3 órakor taggyűlést, minden hónap 26-dika utáni vasárnap pedig bizalmiférfi-értekezletet tart.

A temesvári helyicsoport 1907 február hó 9-én este 7 órakor rendes havi taggyűlést tart, amelyen a közgyűlési kiküldöttek megtartják beszámolójukat is.

Ugyanezen este nyílik meg a könyvtár is, némi ünnepség kíséretében, amelyre az összes tagtársakat meghívja a vezetőség.

A csoport vezetősége értesíti a tagtársakat, hogy minden szombat este hivatalos órákat tart. Ugyancsak akkor lesznek a könyvtári órák is. Minden hó utolsó, szombatján esti 7 órakor vezetőségi ülés minden hó 3-ikán esti 7 órakor pedig taggyűlést tartunk.

A ruttkai helyicsoport 1907 február hó 2-án d. u. 3 órakor a színház-vendéglő éttermében felolvasást rendez. Előadó dr. Hadzsega Gyula.

A kaposvári helyicsoport vezetőségi tagjai közül kimaradtak mult számunkból: Horváth Ferenc és Frankovits János. Ezt most pótolni igyekezünk.

A kispesti helyicsoport új vezetőségi tagjai: Elnök Kenyeres I., jegyző Markgraf J., pénztáros Reith N., ellenőrök Pusztajowszky K. és Pákozdi János, vezetőségi tagok Lézinger József és Herkner Sándor.

A brassói helyicsoport új vezetőségi tagjai: Elnök Viola Albert, alelnök Szőke József, titkár Simon József, jegyző Tőkés Gyula, pénztárnokok Székely Gyula és Fehér Aron, ellenőrök Vokurka Frigyes és Illés Ferenc, bizalmiférfiak Koty Lajos, Koty József, Orbán Samu, Bugnár Sándor, Mihály Sándor, Veres András, Fűzi András, Kulcsár Ferenc, Oziczai György, Peteri János, Darkó József, Pataky István.

Köszönetnyilvánítások. Petrozsény. Az orosz-házi helyicsoport Boldizsár Antalné részére 4.90 koronát küldött, amit a helyicsoport rendeltetési helyére juttatott és az áldozatkész orosz-házi testvéreknek ezúton köszön meg.

Budapest. Köszönetemet nyilvánítom mindazon munkástársaimnak, kik engem betegségemben 76 koronával segítettek, amit Lénér József munkástársától, a nyugoti helyicsoport elnökétől, köszönettel átvettem.

Budapest, 1907 január hó 26-án.

Póór Antal,
nyugoti tiókműhelyi tűzikoács.

LEVELEZÉS.

Gyulafehérvári csendélet. Van Gyulafehérváron egy Fábán nevű osztálymérnök, aki az előrehaladást a raktól tanulja el. Ugyanis hátrafelé halad, mint a rák. Van is reményünk, hogy ezen „előre haladást” kellő elismeréssel fogják felső helyről honorálni.

Fábán ur 1905 őszén az ipari munkások napidíját 40 fillérrel, a pályamunkások bérét pedig 20 fillérrel lejjebb szállította azon címen, hogy télen kevesebb órát dolgoznak. Így divat ez ugyiszólván mindenütt. Igen ám, de tavasszal ismét vissza is szokás adni a rendes napibért, mert március-ban 10 helyett még 11 órát is dolgoznak.

De Fábán ur elfelejtette s maradt minden úgy, mint a télen volt. A fáma azt mondja, hogy mikor a munkások emiatt nála jártak, azt mondta nekik, hogy nem adja vissza az 1905-ben élvezett nyári fizetést, mert azt nem ő, hanem a pályafelvigyázó adta.

No, kihallott még ilyet? Hiszen mi úgy tudjuk, hogy a napibérek az osztálymérnök állapítja meg. De hát ha ez így volna is, a munkakönyvek tudomásunk szerint havonta többször megfordulnak az osztálymérnök ur kezén s minden 26-án be is küldetnek az osztálymérnökséghez s mi igen csodálkozunk, hogy még sem jutott tudomására a pályafelvigyázó önkényes eljárása, vagy talán az egész nyarat mély álomban töltötte? Most aztán, hogy elérkezett 1906 tele, a tavalyi téli napszámból nyári napszámmá vált fizetésből újra lehuzott 20 fillért. Igazán lélekemelő a Fábán ur munkásszeretete. Dehát ilyesmi is csak Kossuth apánk nagynevű fiának a kormányzása idejében történhetik meg.

Hja, így kívánja „a haza szent érdeke”.

Csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy mit szólna hozzá Fábán ur, ha az ő fizetését is lehuznák télen, mivel akkor ő is kevessebbet dolgozik.

Érdekes, hogy a szomszédban, Piskin emelték, habár nem is sokkal, az állandó munkások bérét, igaz hogy még így is éhbér marad a neve, de hát tudomást szerezhettek volna róla, mint ahogy tudomást szerezhettek arról is, hogy minden munkás, aki háztartást vezet és 5 évet betöltött a vasutnál, bevásárlási igazolványt kap.

Hiszen Ön minden hónapban megfordul Piskin.

Hát a 8 napi fizetett szabadságról van-e tudomása, Fábán ur!?

Az itteni állapotokat jellemzi a következő eset is:

A pályafentartásnál van egy munkástársunk, aki minden évben szabadságot kapott a cséplési időre, amikor munka úgy sem volt. Az elmúlt évben is kérte ezt Fábán Gyula osztálymérnöktől, aki először vonakodott azt megadni, de másodszori kérésre adta. A szabadság után munkástársunk jelentkezett nála és akkor ő eltagadta, hogy adott volna szabadságot. Megjegyezzük, hogy az illető munkástársunk már 32 év óta dolgozik a Máv.-nál és büntetve nem volt soha. Gyulafehérváron 18 év óta dolgozik mint pályafentartási lakatos és ebben a nagy drágaságban, télvíz idején munka nélkül van családjával együtt, mert a mérnök ur elbocsájtotta. Kérte az osztálymérnök urat, hogy adjon neki arról a tizennyolc évről bizonyítványt, amit eltöltött a gyulafehérvári állomásnál, de ő még ezt is megtagadta és minden áron arra törekszik, hogy megfoszsza még a megélhetés lehetőségétől is azt a szegény munkást, aki 32 évi szolgálat után koldusbotot kapott az osztálymérnök ur jóvoltából. Hát igazság ez?!

INNEN-ONNAN.

+ Vesztességünk. Kolozsvárról írják: Tremmel János géplakatos, szövetségünk tagja, f. évi január hó 24-én meghalt. Temetése 26-án volt. Az elhunytat rokonain kívül munkástársai kísérték el utolsó útjára, az „Összhang” dalárda és zenekar közreműködésével.

Vas István munkástársunk (raktári munkás, nyugoti pályaudvar) e hó 23-án elhunyt. A proletár-betegség ölte meg. Tagtársai kísérték utolsó útjára. Örizzük meg emlékét.

+ Köszönetnyilvánítás. Mindazon barátoknak és jó ismerősöknek, kik holdogult nőm elhunytá alkalmával gyászomban osztoztak, hálás köszönetemet nyilvánítom.

Udvardi János mázoló, Szolnok.

+ Nyilatkozat. Hrász Ferenc műhelytársam denúciálással vádol és személyesen hordta a hirt széjjel az egész főműhelyben, megnevezve egy hivatalos személyt is, aki ezt állítólag tudára adta volna.

Mint hogy tudom, hogy részemről kizárt Hrász fenti állítása és a megnevezett hivatalos személy is tagadó nyilatkozatot tett, felkérem Hrászt, bizonyítani be állítását.

Hrász nem tagja szövetségünknek, mindamellett eljártam, hogy az északi helyicsoport f. hó 28-ikán tartott vezetőségi ülésén ezen ügy tárgyalassék. Hrász felszólított, de nem jelent meg ezen az ülésen, azzal az indoklással, hogy ő most nem törődik velem, elég neki az ő baja és semmi köze a szövetséghez.

Ezen eljárása egészen rávall, amennyiben mindenki előtt meghurcolt s nem hajlandó sem állítását bizonyítani, sem pedig nekem elégtételt adni.

Igy kénytelen vagyok e nyilatkozat utján kijelenteni, hogy Hrász Ferenc becsutelen rágalmazó, ki a becsületet, önértéket és jellemet még hirtől sem ismerheti.

Koch Sándor.

Szerkesztői üzenetek.

Nyiregyházi p.-felvigyázó Sz. G. „urnak.” Ön azon panaszkodik az osztálymérnökségnél, hogy munkásai, mióta szövetségünk tagjai, nem akarnak dolgozni. Lásan, ebben nincs igaz, mert ők igenis dolgoznak, csak nem olyan barom módra, mint a régi jó világban. Hogy ez így van jól, ezt önnek is be kellene látni, ha a fejével gondolkodna. Hogy erre képtelen, eléggé bizonyítják azok a reprodukálhatatlan szavak, amelyekkel szövetségünket és tagjait illeti. Mi sokkal magasabban állunk, sem hogy ezen a téren kövessük őnt, de figyelmeztetjük, hogy a jövőben jobban „ragja” meg azon szavakat, amelyeket ellenünk használ.

Bécszentgyörgyi pályaoörök. Sz. J. váltó-űrt levélben figyelmeztettük a helytelen viselkedés következményeiről, reméljük, meg fogja azt fontolni.

Bencze Károly, előmunkás. A levelező lapon elfeledte címét megírni, tehát nem küldhetünk naptárt. Írja meg a pontos címét és küldje be előre az 1 koronát is, mert így biztosabban el lesz intézve kérése.

Debrecen. Kívánságukat elvből nem teljesíthetjük, mert akkor ugyanilyen joggal minden vendéglős és kivétel nélkül minden megkínáthatja a reklámozót a helyiség átengedéseért.

Gyula, Miskolc. Ügyvédhez nem érdemes fordulni. A közölt méntesség nem használ semmit.

A keresetéből csak annyit lehet lefoglalni, ami a napi 3 koronát meghaladja. A tárgyaláson majdan jelenjen meg és kifogásolja az összeg nagyságát.

Felelős szerkesztő: **Farkas Izor.**

Laptulajdonos: **A magyar vasutas-szervezet**

Világosság könyvnyomda r.-t Budapest, Nyár-utca 1.

CSERE.

Tűzikoács Kolozsvárról cserélne Istvántelki főműhelybe.

Kazánkovács Budapest nyugoti fűtőházból cserélne temesvári, szolnoki vagy aradi fűtőházba, napibér 3 korona, pótbér 80 fillér.

Koosilakatos keleti koosiműhelyből cserélne a szolnoki műhelybe.

Összes címek a kiadónivatalban.

Olcsó cseh ágytollak!

5 kilo új, fosztott 9.90 kor., jobb minőségű 12— korona, fehér pehely puha, fosztott 18—24 korona, hófehér pehely puha, fosztott 30—36 korona. Szétküldés franco utánvétel. Kicsérelés és visszavétel csak a porto visszaterítése mellett történhetik. — **BENEDIKT SAHSEL**, LOBES 830, Pilsen mellett. (Csehország.)